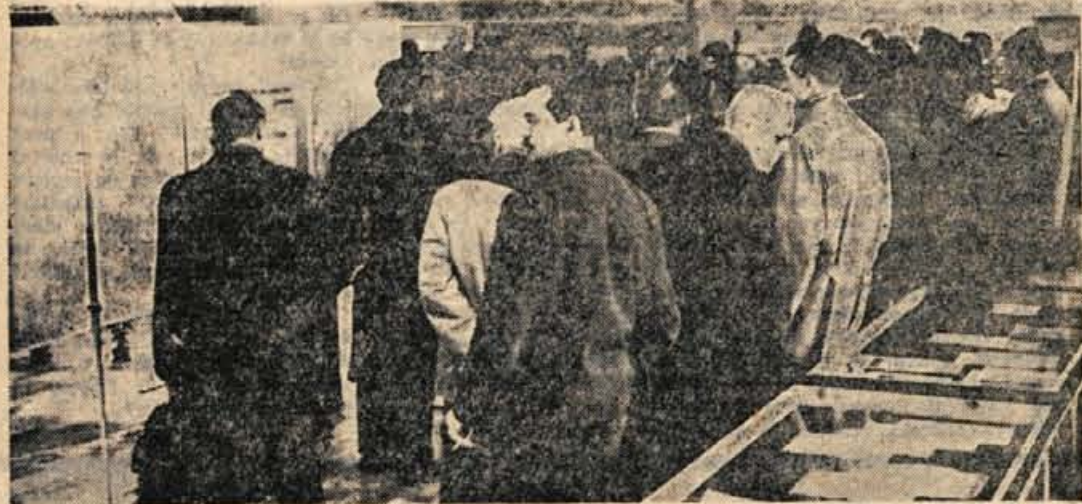

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, 17. decembra — (M. Z. — Foto: F. Perdan) — Včeraj popoldne so v avli OLO Kranj v okviru »Tedna tiska« v kranjski občini otvorili razstavo, ki prikazuje razvoj tiskane besede na Gorenjskem. Hkrati je bila otvorjena tudi razstava novinarske fotografije. Razstavo je otvoril predsednik komisije za tisk pri Občinskem odboru SZDL Kranj tov. Jože Pogačar in spregovoril nekaj besed o pomenu tiska v današnjem času. Takoj po otvoritvi si je razstavo ogledalo precejšnje število Kranjčanov in drugih. Po otvoritvi razstave so organizirali tudi tiskovno konferenco, na kateri so govorili o problemih tiska na Gorenjskem. Razstava bo odprta do nedelje 24. decembra

Ob Tednu tiska

Tiskana beseda naj oblikuje zavest delovnih množic

V soboto, 16. decembra ob 12. uri, je bila v avli okrajnega poslopja v Kranju odprta razstava tiska. To pa je bil hkrati uvod v osrednjo manifestacijo — Teden tiska, ki zajema vse področje kranjske občine. Otvoritve razstave so se udeležili mnogi družbeno politični delavci in zastopniki tiska.

Razstavljeno gradivo ni omejeno zgolj na današnji časopisni tisk, temveč sega tudi daleč v preteklost — v čase narodnoosvobodilne borbe in čase pred vojno. Pomembno mesto na razstavi so dobila tovarniška glasila in tudi mladinski revialni tisk. — Posebno pozornost pa vzbujajo fotografski posnetki, ki so bili pred časom razstavljani na I. republiški razstavi novinarske fotografije v Ljubljani. Ne bo odveč še oceniti, da je razstavno gradivo urejeno

smotno in okusno, kar dela razstavo še privlačnejšo. Zato ne kaže dvomiti, da bo našla med prebivalci Kranja in okoličani precej obiskovalcev.

Kaj je privedlo Občinski odbor SZDL Kranj do tega, da je

organiziral Teden tiska? Naj pomembna nekatere misli iz uvodnega govora.

»Preden smo se lotili popularizacije tiska v tej obliki sodi med najvažnejše činitelje misel, da

(Nadaljevanje na 2. strani)

Slovesna podelitev odlikovanj predsednika republike v Kranju

To bo le spodbuda za nadaljnje delo

JE V IMENU ODLIKOVANCEV DEJAL PODPREDSEDNIK OLO IVAN BERTONCELJ

Kranj, 17. decembra — V prostori Delavskega doma v Kranju je danes predsednik ObLO Kranj Jože Mihelič v imenu predsednika republike slovesno podelil 36

odlikovanj, s katerimi je tovariš Tito dal priznanje zaslužnim delavcem v gospodarski, družbeno-politični in kulturno-prosvetni dejavnosti na območju te občine. —

Smilja Gostiš, Kranj; Danila Gril, Kranj; Vladimir Peraič, Tržič; Pavel Tolar, Bled.

Red republike z bronastim vencem: Martin Košir, Kranj in Jože Nastran, Skofja Loka.

Red dela s srebrnim vencem: Franc Arb, Bled; Jože Benčič, Kranj; Jože Bergant, Jesenice; Franc Dajak, Bled; Zdenko Dolinar, Bled; Bogomir Grčar, Kranj; Pepca Jež, Kranj; Jože Kapus, Bled; Ludvik Kežar, Jesenice; Andrej Kocijan, Kranj; Jamez Kocijančič, Bled; Andrej Kramar, Tržič; Anton Kundič, Bled; Franc Leben, Jesenice; Jože Legat, Bled. (Nadaljevanje na 2. str.)

Koristen posvet

Bohinj, 16. decembra — Danes se je tu začel tridnevni seminar članov Občinskega komiteja ZKS Jesenice in tovarniškega komiteja Železarne Jesenice. Na seminarju so razpravljali predvsem o gradivu III. plenuma CK ZKJ, nadalje o nekaterih organizacijskih, idejnopoličnih in gospodarskih nalogah Zveze komunistov v komuni. Razprave so bile zelo živahne, konkretne in so pomagale razčistiti mnoge probleme. V prihodnjih dneh bo Občinski komitej priredil podoben seminar za vodstva osnovnih organizacij ZKS.

Poljane, 17. decembra — V okviru prireditve ob dvajsetletnici ljudske vstaje, Dnevu JLA in občinskem prazniku občine Skofja Loka so danes dopoldne od devetih do enajstih v avli osemletne v Poljanah spominsko ploščo borcu Poljanke čete Rudolfa Robnika. Ob enajsti uri pa so odkrili spominsko ploščo tudi na lihi Maksa Kalana v Hotovljah št. 6, kjer je bila 4. decembra 1941 ustanovljena Poljanska četa. Odkritju spominskih plošč na osemletni in v Hotovljah so razen domačinov in predstavnikov družbeno političnih organizacij v občini prisostvovali tudi organizatorji poljanske vstaje Tomo Breje, Maks Kramelj-Matija in Anton Peiernej-Igor. Poljanska vstaja decembra 1941, ki jo moramo pravzaprav imenovati razširjena vstaja, saj se je ljudski odpor proti okupatorji na tem področju pričel že prejšnje mesece, je tako doprinesla znaten delež k celotni vstaji jugoslovanskih narodov.

Danes dopoldne so v Gorenji vasi odprli nove mizarke prostore podjetja Mizar, popoldne pa v Poljanah novi trgovski lokal Veletrgovine »Loka« skofja Loka

je v podjetju in na ta način prišlo k delovni kolektivi, da bi se smele vsi vseh problemov, in zato, da bi opozoril ostale delovne kolektive, kakšne pomanjklivosti lahko privedejo do gospodarskih neuspehov.

Neki drugi novinar je obiskal večji kraj in se tam pogovarjal s predstavniki najrazličnejših kra-

je v podjetju in na ta način prišlo k delovni kolektivi, da bi se smele vsi vseh problemov, in zato, da bi opozoril ostale delovne kolektive, kakšne pomanjklivosti lahko privedejo do gospodarskih neuspehov.

Se isti dan, ko je časopis izšel (v obeh primerih in podobnih primerih je precej), je zaradi tega novinar je podrobneje analiziral vse pomanjklivosti v omenjenem podjetju iz dveh razlogov: prvi zato, kar dčevalo, kot pravimo. Direktor podjetja se je pritoževal, češ

Najvišje odlikovanje je prejel podpredsednik OLO Kranj tov. Ivan BertonecJohann

Pred Dnevom Jugoslovanske ljudske armade Utrjene zveze

Živahna izmenjava obiskov med vojašnicami in okolico - Radijski sprejemniki v vseh karavlah

Manifestacije v okviru 20-letnice ustanovitve oziroma prireditve pred Dnevom JLA v našem okraju se bližajo svojem vrhuncu. Na Jesenicah, v Kranju, v Skofji Loki in drugod so delovni kolektivi zadnje dni vabili vojaške podjetja, kjer so jim pokazali svoje delo in proizvode ter ripovedovali o izkušnjah v zvezi s samoupravljanjem. V Trzinu so bili ti obiski napovedani za ponedeljek, 18. decembra. Po vseh naših večjih središčih, kjer so vojaške enote, so na programu tudi sprejemi pri predstavnikih ljudske oblasti itd.

med ekipami JLA in organizacijami na terenu.

Zelo zanimiva in povesna nova je oblika patronatov iz vseh delovnih kolektivov in organizacij na terenu do enot JLA. Gre za organizacijo stalne oblike sodelovanja med prebivalci in vojsko. Na Jesenicah je 15 podjetij prevzelo patronate nad posameznimi karavlahi in drugimi vojaškimi enotami na njihovem območju. Za sodaj so pripravili 10 radijskih sprejemnikov in 7 tranzistorjev za granicarje. Težnja je, naj bi vojaški podvodi imeli omogočene vsaj radijske sprejeme, kar naj bi jih tesneje povezovalo z življenjem in razvojem okolice, kjer živijo. V trzinški občini, kjer so v kolektivih prav tako organizirali patronate, so nabavili televizor za vojaške oddaljenem kraju.

Kot predvidevajo, bo ob teh praznikih na ta ali oni način vsak vojak prišel v stik z domačini. Kar pa je najvažnejše — ob letošnjih praznikih 20-letnice ustanovitve JLA se še močneje utrjuje vez med pripadniki JLA in domačini. — K. M.

Ivan BertonecJohann, podpredsednik OLO, ki je prejel najvišje odlikovanje, je na koncu slovesnosti v imenu vseh odlikovancev spregovoril in med drugim dejal, da bodo ta odlikovanja samo spodbuda za še večje nadaljnje delo pri izgradnji novih socialističnih odnosov, pri uromičevanju tistih ciljev, ki jih je zamovala naša revolucija, za dela pri izpolnjevanju želja nas vseh in še posebno naše mladine in nove generacije za lepšo in srečnejšo prihodnost. Hkrati je poudaril, da je med našimi graditelji socialistične družbe še mnogo, mnogo zaslužnih ljudi, ki zaslužujejo podobna moralna priznanja naše družbe.

Za območje našega okraja je bilo ob letošnjem Dnevu republike odlikovanih 75 zaslužnih posameznikov. Slovesna izročitev teh odlikovanj je že bila ali pa bo v teh dneh po posameznih občinah.

Najvišje priznanje za posebne zasluge na področju javne dejavnosti kot prispevek k splošnemu napredku dežele je bilo dano sekretarju Okrajnega komiteja ZKS Kranj Janku Bredolcu in steer Red republike z zlatim vencem. Visoko odlikovanje je podeljeno tudi Ivanu Bertonecju za njegove zasluge v razvoju socializma, saj je danes prejel Red dela z rdečo zastavo.

Red dela z zlatim vencem so prejeli: Andrej Brovc, Kranj;

OBRABI IN POJAVI

Slabo - da, dobro - ne

Novinar je obiskal neko podjetje in se v njem pogovarjal z delavci, ker je slišal izjaviti, da maršiki ni v redu. Prepričan se je, da so bile govorice upravičene in da gre dejansko za precejšnje pomanjklivosti glede delavskega samopravljanja, zaradi česar je v podjetju tudi slabo gospodarjenje.

Čez nekaj dni je v časopisu izšel članek z velikim naslovom. Novinar je podrobneje analiziral vse pomanjklivosti v omenjenem podjetju iz dveh razlogov: prvi zato, kar dčevalo, kot pravimo. Direktor podjetja se je pritoževal, češ

je v podjetju in na ta način prišlo k delovni kolektivi, da bi se smele vsi vseh problemov, in zato, da bi opozoril ostale delovne kolektive, kakšne pomanjklivosti lahko privedejo do gospodarskih neuspehov.

20 LJUDSKRE LET REVOLUCIJE

VDOR V POLJANE

«Dne 19. decembra so partizani držli v orožniško postajo v Poljanah.»

Tako je zapisano v kroniki prvih šogodkov pred znano vstajo v Poljanah dolini pred 20 leti. Ko smo iskali udeležence te akcije, ki so še živi, so imenovali Bička, Franca Medjo in Jožeta Kovačiča. Našli smo zadnja dva, ki sta kar rada obudila spomine na tiste dni pred dvajsetimi leti.

Kot pripovedujeta, je tisti dan, t. j. 19. decembra, zvečer ves Canrkarjev bataljon (okrog 100 borcev) prišel v dolino blizu Poljan. Preden so šli v akcijo, je Jože Gregorič govoril o pomenu tega vdora v dolino. Nemci so začeli rogoviliti okrog Radovljice, Kamnika in drugod. Taktika partizanov pa naj bi bila, da jih presenetijo prav tam, kjer Nemci najmanj pričakujejo.

Snega je bilo veliko, še v dolini okrog pol metra in tudi hudo mraz. Najprej so šli v zadruge. Domačini so bili na peči, kot je pač navada pozimi. Bili so presenečeni. Partizane so pogostili z žganjem in kruhom. Potem so žito in drugo blago naložili na vozove, ki so čakali pripravljeni v bližini.

Prva akcija je tako minila povsem mirno in tiho. Toda glavna — napad na orožniško postajo — je bila bolj negotova.

Bilo je že okrog polnoči, ko so vse pripravili. Na mestu in na drugi strani župnišča, kjer je bila namenska orožniška postaja, so postavili zasode.

Močan sunek v debela vežna vrata je odstranil zapre in vhod je bil v trenutku prost. Petorica partizanov je previdno vdrla v notranost. Tam je bilo navadno 18 orožnikov. Tisti dan, tako so bili obveščeni, so orožniki šli v Kranj, kjer so pokončali mrtve iz Rovt. Toda vse gotovo niso odšli. Zato so previdno odbrali vrata in z naperjenimi puškami hodili iz prostora v prostor, iz pritičja v nadstropje...

Toda — čudni! Samo kuharica, dopetinka, vsa preoblečena je vstala in jih rotila, da je sama v hiši. Partizani tega niso mogli verjeti. Previdno in hitro so opravili: uničili so vse dokumente, poškodovali vse stroje, razbilo aparat, nekaj pušk in druge opreme, ki jim je bila potrebna.

Tako sta oba akcij uspeli brez tečaj. Toda šele poznate so zvedeli, da bi bilo vse lahko še bolj uspešno. V cerkvi je bilo namreč skladniške municije in orožja. Toda partizani do takrat še niso poznali namika taktike, da se namreč poslužujejo tudi cerkve v svoje vojaške namene.

GORENJA VAS V OBROCU

Točno tri leta po znani vstaji v Poljanah dolini so 11 letni znova otvili. Znova so odmevali strelji po dolini. Šlo je za napad na močno sovražno postojanko v Gorenji vasi. Decembra XXXI. divizije so še 18. decembra 1944 začele obkoljevati to postojanko in jo napadati. V tamkajšnjem Sokolskem domu so bili bogogardci, v župnišču so bili Nemci, v šolskem poslopiju pa oboji skupaj.

Ob Tednu tiska

(Nadaljevanje s 1. strani)

postaja tiskana beseda — v širšem pomenu — orodje našega družbenega upravljanja. Od nas pa je seveda odvisno, če bo tisk svoje poslanstvo tudi izpolnil. Če bo ta manifestacija z oredno razstavo tiska zajela široke množice državljanov, bo naš cilj v marsičem že dosežen. Vsi pa moramo dojeti še to, da je tisk eno najbolj učinkovitih orodij pri oblikovanju družbene zavesti delovnega človeka, da je naš tisk, dani pa naša publicistika cenaa ob tem, kar nudi in da ga bodo tudi tisti, ki so ga do sedaj neupravičeno kritizirali, pričeli obravnavati kot tribuno državljanov.

Ob tej priložnosti so se zastopniki tiska in družbenopolitični de-

Partizani so napadali iz troh smeri, in sicer iz Hotavlj, iz Lajš in Malenskega vrha. V neposrednem napadu so v glavnem sodelovale enote Vojskove in del Gradnikove brigade. Enote Prešernove brigade pa so se spoprijele z Nemci, ki so šli v pomoč iz Škofje Loke navgor. Boji so trajali dva dni in so se končali s popolno likvidacijo sovražnih postojank v Gorenji vasi.

SLOŽNOST RUDARJEV

Dne 17. decembra 1920. leta so začeli rudarji v Sloveniji splošno stavko. Zahtevali so boljše delovne pogoje in zaščito ter večje pravice. Kot se spominja udeleženeec te stavke, Ignac Tratar iz Trbovelj, so orožniki in vojski močno zastražili tamkajšnji rudnik in tudi odpadni nesp, da ne bi rudarji prišli do premoga za kurjavo. Toda rudarji so našli odklop, se oskrbeli s premogom in nadaljevali stavko.

Nerazumljivi kriteriji

Na seli predsedstva Okrajne zbornice za obrt in komunalno so med drugim razpravljali tudi o problemih strokovnih šol. Osnovna misel, ki jo je predsedstvo izrazilo v razpravi, je, da gre za nerazumljive kriterije glede vzdrževanja strokovnega šolstva med gostinci, trgovci in obrtniki.

Sedanjí predlogi, kdo naj bi v prihodnjem letu vzdrževal posamezne šole, so bolj ali manj jasni. Osnovne šole bodo financirali občinski ljudski odbori, prav tako tudi gimnazije, v kolikor v neko gimnazijo ne hodi večje število dijakov iz drugih občin v tem primeru bodo morale pomagati vzdrževati šole tudi prizadete občine.

Precej drugačen način pa bo glede vzdrževanja strokovnega šolstva. Predvideno je, da naj bi šole za gostinstvo stroko vzdrževale občine, na območju katerih so takšne šole, in Okrajna gostinstvska zbornica v razmerju 50 : 50, trgovske šole občine in Okrajni trgovinska zbornica v razmerju 35 : 65 strokovne šole za obrtni-

V znamenju delovnih zmag

(Nadaljevanje s 1. strani)

leto zaplati tudi dograditve mostov čez Sušično na Suhi, pri Sešlju, pri Okornu, pri Transuristu in pri LTH.

Se bi lahko naštevali. Omenili bi lahko reševalne postaje s prostori za ZSZ in Zavod za zaposlovanje delavcev, trgovino Trgovskega podjetja Lubnik na Trati in trgovske prostore Velotrgovine «Loka» v Poljanah. Letos so asfaltirali tudi cesto Gorenja vas — Treblja in Hotavje, poskrbeli za preskrbo z vodo v Stari Loki, Starem dvoru in na So-

To bo le spodbuda za nadaljnje delo

(Nadaljevanje s 1. str.)

gunje; Rajko Mali, Kranj; Tilka Mali, Kranj; Rudolf Miculinič, Bled; Janez Nahtigal, Kranj; Janez Petrič, Kranj; Franc Potočnik, Kranj; Janko Rehberger, Kranj; Stane Rov, Jesenice; Mihaela Simčič, Kranj; Filip Sitar, Radovljica; Peter Sitar, Sk. Loka; Danica Sladojevič, Kranj; Marija Stare, Bled; Ludvik Smitek, Kropa; Gašper Stibelj, Tržič; Pavla

Ljudje in dogodki

Zgodovinarji se še vedno pripravajo, kdo je odkril Alžirijo. Francozi so bili do zadnjih let prepričani, da je bil alžirski Kristof Kolumb po narodnosti Francez. V Alžiriji pa se je začela in nehala njihova osvajalska politika. Politični preroki preokulejo, da bo najbrž prav de Gaulle tisti, ki bo Alžirijo izgubil. Toda ta izguba de Gaulle ne bo škodovala, saj je prišel na čelo države v obliubo, da doseže v Alžiriji mir. Ko so ga pred kratkim vprašali, kaj se bo zgodilo po njegovem umiku, je nedoločeno odvrnil: «Boste še videli. Tisti ljudje, ki so za spraševali, so bili člani francoske Socialistične stranke, ki so hoteli vedeti, kako se bo Francija razvijala po njegovem umiku ali smrti.

Z odgovorom Francozi niso bili zadovoljni, zakaž vsakemu francoskemu državljanu, ki zna malo politične računanja, je znano, da bi težko našli zamenjavo za »visokega generala« v Elizejski palači. General je prišel na površje v nemirnem času, ko je Francija prešla državljan-

ska vojna in ko je neupočevana državna uprava morala nasiti režim za alžirski problem. Francozi so takrat verjeli, da general de Gaulle lahko prepreči državljansko vojno, doseže mir v Alžiriji in utrdi državno oblast. Te tri naloge so bile tako težke, da jih general pri najbolj volji ni mogel urediti. Nevarnost državljanske vojne je v Franciji še vedno prisotna.

Francoska kosmata ušesa

uresničevanje alžirskega mira pa je naložilo na zahrbito nasprotovanje desničarskih skrajnežev, ki so za sedaj še tako močni, da uprizarjajo nasilje za vsako ceno.

De Gaullova alžirska milna zelo počasi obrača svoje veliko kolo. Opazovanja francoske pripravljenosti za sporazumevanje so precej nedoločena in predvsem počasna. Čeprav kažejo na več znakov, da med začasnimi alžirsko vlado in Parizom obstaja neka skrivna vez, ki proučuje različne možnosti, vendar je sluti, da general v Elizejski palači še preleži zavlačuje sporazumevanje. Njegova alžirska politika je še

vedno takšna, kot je bila: nedoločena in neopredeljena. Značilno je, da ta de Gaullova neopredeljenost ni več s ničemer pogojena. Večina francoskega prebivalstva se je v dneh najhujšega desničarskega terorističnega priklaka nedvosmiselno postavila na stran naprednih sil, ki v Salanovem izsiljevanju in pretinjah z državljansko vojno vidijo mrliča, ki umira. Oba-

Parizom najde skupni jezik. V svoji zadnji izjavi je predsednik začasnih alžirskih vlade Benhed izrekel pripravljenost, da s francosko vlado sede za zeleno mizo. V tej izjavi ni bilo ničesar, kar bi prerazočevalo razgovore.

De Gaulle je za urditelj alžirskega problema na polt samo ena sila: desničarske teroristične organizacije in gibanje, ki so ga sprožili francoski kolonialisti.

Ali je to zares takšna zapreka, ki bi lahko ovirala alžirski sporazum?

O moči desničarskih terorističnih organizacij podatki niso znani. Znani pariški list je pred kratkim poročal, da je znitraj te organizacije prišlo do cepitve sil. Z druge strani prihajajo obvestila, da se finančna sredstva te organizacije krišajo in postajajo nezadostna za načrte organizacij.

Zakaj potem v Parizu zavlačujejo z obnovitvijo pogajanj? Ali izglasovana zaupnica v ljudskem plebiscitu de Gaulle ni dala dovolj hrabrosti?

Zdravko Tomažej

TE DNI PO SVETU

EICHMANN OBSOJEN NA SMRT

Nacističnega vojnega zločinca Adolfa Eichmanna je posebno izrajsko sodišče obsodilo na smrt. Sodnik Landau je dejal v razsodbi, da so bili zločini, zaradi katerih je bil Eichmann obsojen, prerazunani na to, da zbršejo celoten narod s površja zemlje. Pripomni je, da so ti zločini večji kot kakršnokoli kriminalno dejanje proti posamezni osebnosti.

KENNEDY V JUZ. AMERIKI

Ameriški predsednik Kennedy je odpotoval na obisk v Venezuelo in Kolumbijo, kjer bo vodil razgovore o ameriški pomoči za razvoj dežel Latinske Amerike.

COMBE ISČE POSREDNICE

Ofenziva «modrih želad» v Elisabethville je potisnila katanške vojaške sile iz vseh ključnih položajev v glavnem mestu Katanga. Poročajo, da se je celo taborniške Combejevih orožnikov predala silam Združenih narodov. — «Modre želade» sedaj nazorujejo vse važnejše polt, ki vodijo iz Elisabethville, zlasti važno cesto, ki vodi proti Južni Rodeziji. Razen tega so enote Združenih narodov zasedle poslopje pošte, hotel

«Lido» in druge postojanke Combejevcev. Kakor poročajo, se je Combejev štab sedaj utrdil v nekem mestecu blizu rodenjske meje.

MOJSTRANA PRAZNUJE

Dovje-Mojstrana, 17. decembra — Ko je večeraj popoldne izpred zdravilišča «Triglav» v Mojstrani krenila povorka proti spomeniku padlih na Dovjem, so začeli s praznovanjem krajevnega praznika, 18. decembra, prebivalcev Mojstrane in Dovja. Pred spomenikom se je zbralo na komemoraciji okoli 300 ljudi. Predstavnični družbenih in političnih organizacij so položili vence, pionirji pa so izvedli krajiški kulturni program. Zvečer pa je bila orednja proslava v domu kulture na Dovjem, kjer je tajnik Ljudske skupščine LRS dr. Miha Potočnik razvil prapor krajevnih organizacij Zveze borcev. Pri kulturnem programu so sodelovali člani domačega prosvetnega društva in godbe na pihala z Jesenic ter drugi.

Danes dopoldne pa so za Orhanjem, kjer se je zbralo prvih 300 domačinov za upor proti okupatorju, odkrili spominsko obeležje. — M. Z.

Kdo ima prednost -

gospodarske koristi ali življenje?

Prometni očeek odd. za notr. zadeve OLO Kranj je edinal sestanek šefov avtoparkov javnih prevoznih podjetij in gospodarskih organizacij, ki imajo lastne avtoparke. Sestanku, na katerem so obravnavali najrazložnejše probleme v zvezi s prometom in njegovo varnostjo, je prisostvovalo 23 udeležencev.

Spominska plošča prvoborec Rudolfu Derniku v avli osemletke v Poljanah

Razprava je ugotovila zlasti te nepravilnosti, za katere so odgovorna vodstva avtoparkov, v nekaterih primerih pa sami vozniki motornih vozil. — V navado je namreč prešlo, da natovarjajo tovorna vozila preko dovoljene obremenitve. Takšno pretirano obremenjevanje v prvi vrsti škoduje samim vozilom, razen tega pa utegne preobremenjeno vozilo pomeniti v javnem prometu resno nevarnost. Nič manj boleča ugotovitev ni ta, da so vozniki pogosto preobremenjeni s prevozom. Veščaj jih v to silijo sama podjetja in potrebe, najpogosteje pa se v želji po čimvečjem zaslužku vozniki sami obremenjujejo s čezmernimi vožnjami. Niso redki primeri, ko voznik tovarnjaka presedi za krmilom nepretrgoma 16 ur. Pri takem pretruhjenem vožniku pa so seveda fizične in duševne sposobnosti močno okrnjene, zaradi česar tudi počasneje preojo položaj na cesti. In še ena ugotovitev, ki je prešla v splošno prakso: kljub temu, da tehnična plat mnogih vozil ne ustreza, jih vseeno ne umaknejo iz prometa. Lastniki teh vozil postavljajo gospodarske koristi na prvo mesto, saj se zavedajo, da vsako popravilo vozila vzame nekaj časa. Ta čas pa je — po njihovem mnenju — izgubljen, ker ne pripada neposrednih in otipljivih materialnih koristim. Ne pomislijo pa, da s tem ogrožajo varnost prometa!

tehnična plat nekaterih vozil ni ustrezala, jih niso umaknili iz prometa. Vodevto avtoparka se na svarila samih voznikov, če da morajo avtomobili v popravilo, ni oziralo. Šoferji so morali na pot s pokvarjenimi vozili. Takšni primeri pa so se ponavljali tako pogosto, da je o tem razpravljal tudi delavski svet podjetja.

Tovarna «Plamen» v Kropi ima 4 avtomobile in samo enega šoferja, ki je hkrati tudi mehanik. En sam človek pa seveda še zdaleč ni kos vsem prevoznim potrebam podjetja. Zato se pogosto zgodi, da sedajo za krmila tovornjakov delavci podjetja, ki nimajo vozniških dovoljenj. Tak «voznik» prevaža delavce celo na zelo zahtevni goraki cesti med Jamnikom in Kropo. Kdo bo odgovarjal, če bi prišlo do nesreče? — Oljarcina — Britof in še nekatera druga podjetja pa odmerjajo šoferjem tovarnih vozil za prevoz blaga zelo kratek čas. Seveda pa skušajo šoferji počasi odmerjeni čas nadoknaditi s hitro vožnjo, pri čemer pa ogrožajo sebe in ostali promet.

Gradbena podjetja «Gorenje» v Radovljici se za tehnično brezhibnost vozil sploh ne menj. Vozilo oddajo v popravilo šele tedaj, ko obliči na cesti.

Ob tej priložnosti so se dotaknili tudi natovarjanja vozil. Ponekod so do tega še posebno brezbrilni, saj ne pomislijo, da utegne površno naložen tovor sprožiti nesrečo. Ponekod pa natovarjajo blago zelo skrbno, vendar imajo z njim večje ali manjše nevednosti. Tak primer so izdelki tovarne Sava v Kranju. Kljub temu da jih natovarjajo razmeroma skrbno, se tovor zaradi prožnosti rad premika. — Grajo zaslužka — (Dalje na 3. strani)

Upravičeno priznanje Gorenjski

(Nadaljevanje s 1. str.)

Ob takratni vstaji so bili v tem kraju udeleženci iz kamniškega in ljubljanskega območja in tudi sedaj se v teh krajih pripravljajo na udeležbo te proslave.

V Škofji Loki pa gostitelji hitijo s pripravami, da bi kar se da lepo sprejel udeležence. To pa je velika naloga, zlasti zdaj v tem

mrazu in smegu. Prav zato so se odrekli proclavi na Trati in jo prenesli v samo Loko. Razne šole, domove in druge javne lokale na hitro preurejujejo tako, da bodo v nedeljo na toplem nudili obiskovalcem topla jedila, pijače in tako dalje. Prav tako pripravljajo prostore za razvedrilo in zabavo udeležencev. — K. M.

Zaključna proslava 20-letnice revolucije v Škofji Loki bo naša skupna manifestacija enotnosti pri naporih za srečno sedanost in še lepšo prihodnost

mali oglasi

Prodajni

Veterinarska postaja S. Loka odproda iz svojih osnovnih sredstev mopod «Tomas-skuter». Prednost pri nakupu imajo družbene in gospodarske organizacije. 19 dni po objavi pa se proda tudi zasebnikom 4773

Prodajni

Prodam kravo po izbiri. C. na Klanc 8, Kranj 4777

Zelo ugoden nakup novoletnih daril se vam nudi v prodajalni Delikatasa Kranj in v njenem paviljonu na novoletnem sejmu 4704

Konja, enajstletnega, sposobnega za vsako vožnjo, prodam. Lecece 90 4792

Ugodno prodam dobro ohranjeno otroško posteljo. Na ogledu pri Iv. Steblaj, Steneta Zagarja 26, Kranj 4793

Prodam 14 tednov breje črno-belo svinjo, težko 150-160 kg. Breg ob Savi 4 4794

Prodam 3 nove tapetirane stole. Na Skali 3, Kranj 4795

Prodam emaljiran štedilnik. Naslov v oglasnem oddelku 4796

Prodajni

Darila vam po želji pakiramo in opremimo za dedka Mraza in Novo leto. Delikatasa, Kranj 4704

TVD «Parisian» Stražniške prireja dne 31. decembra 1961 s pričelkom ob 20. uri tradicionalno silvestrovanje v vseh prostorih doma. Igral bo priznani plesni ansambel «Albatros» iz Ljubljane. Predprodaja vstopnic v gostilni Benedik, telefon 21-51 (od 22. do 28. decembra) 4785

Silvestrovanje v koči na Kriški gori - godba in ples v toplih prostorih. Rezervacije sprejemamo pisмено s kaveljico 500 din na osebo. Vabljeni kriški planinci! 4783

Oddam hrano in stanovanje fantu, ki je vajen kmečkega dela. Naslov v oglasnem oddelku 4793

Prodajni

Organizacijam nudimo pri nakupu novoletnih daril pri plačilu v gotovini ali s čekom poseben popust. Delikatasa, Kranj 4704

Kupim plug - obračalnik. Ložar, Breg ob Savi 17, Kranj 5797

Oglašje

Trgovsko podjetje KNJIGARNA «SIMON JENKO» V KRANJU obvešča vse gospodarske organizacije, da sprejme pismena predračila za:

TISKOVINE ZA ZAKLJUČNI RACUN za leto 1961

Štečič: ZBRKA PREDPISOV O ZR S KOMENTARJEM IN PRAKTIČNI MI PRIMERI

Obrazci bodo dvojni: enotni in za pavšaliste.

Vsak naročnik naj navede koliko kompletov potrebuje, vrsto obrazcev in število priročnikov. Naročila sprejemamo do 6. januarja 1962.

OBJAVA

Prešernovo gledališče v Kranju pripravljaja za NOVOLETNO JELKO uprizoritev «Bagdadske pravljice», ki bo od 23. decembra dalje vsak dan ob 18. uri v gledališču.

Prav tako bo v Prešernovem gledališču pripravljena skupina dedka Mraza s spremstvom.

Vse kolektive, sindikate in družbene organizacije ter šole obveščamo, da lahko pri upravi gledališča ali na telefon 23-55 naročajo zaključne predstave in obiske dedka Mraza.

Kino

18. decembra - ponedeljek

«Center» - ameriški barvni VV film TARZANOVA BORBA ZA ZIVLJENJE ob 18. in 20. uri

19. decembra - torek

«Center» - ameriški barvni VV film TARZANOVA BORBA ZA ZIVLJENJE ob 18. in 20. uri

«Storžič» - premiera sovjetskega barvnega filma BELI SUZNI ob 10. 16. 18. in 20. uri

«Svoboda» - premiera ameriškega VV filma POSLEDNJA OBALA ob 17.30 in 20. uri

20. decembra - sreda

«Center» - amer. barvni film TARZANOVA BORBA ZA ZIVLJENJE ob 18. in 20. uri

«Storžič» - amer. VV film POSLEDNJA OBALA ob 17.30 in 20. uri

sovjetski barvni film BELI SUZNI ob 18. uri, matineja istega filma ob 10. uri

21. decembra - četrtek

«Center» - ameriški barvni VV film TARZANOVA BORBA ZA ZIVLJENJE ob 15. in 17. uri, predstava ob 20. uri odpade

«Storžič» - ameriški VV film POSLEDNJA OBALA ob 15. 17.30 in 20. uri, matineja istega filma ob 10. uri

«Svoboda» - ameriški barvni VV film TARZANOVA BORBA ZA ZIVLJENJE ob 18. in 20. uri

22. decembra - petek

«Center» - ameriški barvni VV film TARZANOVA BORBA ZA ZIVLJENJE ob 18. in 20. uri

«Storžič» - ameriški VV film POSLEDNJA OBALA ob 15. 17.30 in 20. uri, matineja istega filma ob 10. uri

S SKUPŠČINE ZSAM

Kranj, 17. decembra - Danes je bila v dvoran OLO XI. redna letna skupščina Združenja soferjev in avtomehaničev LRS podružnice Kranj. Po poročilih predsednika in tajnika o dosedanjem delu podružnice ZSAM, ki združuje 321 članov, so v razpravi poudarili potrebo po nadaljnjem izpopolnjevanju vzrokovnega znanja, ki je spričlo nenehnega naraščanja

V prvi etapi nad 29 milijard dinarjev investicij

Tiskovna konferenca v zvezi z rekonstrukcijo jeseniške Železarne

Jesenice, 17. decembra - Včeraj dopoldne je bila v Kazini na Jesenicah tiskovna konferenca v zvezi z rekonstrukcijo Železarne, na kateri so strokovnjaki iz Železarne seznanili novinarje s programom rekonstrukcije.

Po vojni je bila Železarna rekonstruirana v manjši mazi, in sicer zrajenjati sta bili dve Siemens-Martnovi peči, mehanizirana je bila valjarna tanke pločevine, nova žičarna in hladna valjarna, vendar v glavnem s starimi stroji. Proizvodnja surovega jekla je porasla z boljšim izkoriščanjem zmogljivosti in boljšo organizacijo dela na 330.000 ton v letošnjem letu, kar je v primeru s predvojnno proizvodnjo za 125% več. Število zaposlenih na se je povečalo približno za 2000.

Današnje naprave v Železarni so ekonomsko in fizično zastarele. V glavnem so stroji - ržen nekaj izjem - stari 20 do 40 let itd. Zaradi naplega razvoja železarstva v svetu je Zvezni izvršni svet sklenil, da se proizvodnja črne metalurgije poveča od 1,5 milijona ton surovega jekla v letošnjem letu na 3 do 4 milijone ton surovega jekla do leta 1963/70. V zvezi s tem se predvideva izgradnja nove železarne v Skoju in rekonstrukcija obstoječih železarn v Jusovlavi, med njimi tudi jeseniške.

Največja novogradnja v okviru rekonstrukcije železarne pa bodo valjarne na Belškem polju. Tu je predvidena bluming valjarne, kjer se bo iz 5 do 8-tonskih ingotov valjalo slabe in gredice za potrebe trakovne valjarne, valjarne debele pločevine, starih lahkih prog in žične valjarne. Na Stekel valjarni bo pločevina zvaljana na trak do 3 mm debeline in 5 do 7 ton teže, ki bo navit na posebne navijalce. V tej valjarni se predvideva še naprava za čiščenje nlabov in gredic, in sicer avtozeno in z brusilcem.

Na Belškem polju je predviden še oddelek jekloviek, kjer bo s sodobnimi napravami opravljeno vlečenje in termična obdelava paličnega specialnega jekla. Na konferenci so menili, da je investicija v valjarne največja investicija v Železarni, saj jo vrednost znaša 60% investicijske vsote. Omenimo naj samo eno zanimivost, in sicer da bodo na Kranju, kjer bodo stare nove valjarne na Belškem polju, premaknili preko 1 milijon kubčnih metrov zemlje.

Ob tem bodo v železarni rekonstruirali še kamnolom, pripravo rude, visoke peči, Siemens-Martnovovo jeklarne, kjer bodo montirali dve novi SM peči z zmogljivostjo 150 ton, elektro-jelekarne, predelovalne obrate, promet itd. Vrednost celotne investicije bo

znašala v prvi etapi nad 29 milijard dinarjev, od tega je za 7,5 milijard dinarjev gradbenih del. Pri tem računajo, da se število zaposlenih, ki znaša sedaj 6.900 ne bo povečalo, morda še celo zmanjšalo za 1 do 2%. Zmenjala pa se bo struktura zaposlenih. Predvidevajo večje število kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev. Prva etapa bo končana do 1.1964.

Za rekonstrukcijo železarne bodo skoraj vso opremo dobavili iz ZDA, nekaj pa tudi iz Evrope. Pri montaži strojev in pri gradbenih delih pa bodo razen tujih podjetij sodelovali še: Metalna iz Maribora, Litostroj, Strojna tovarna iz Trbovelj, Djura Djakovič, Hidromontaža, Rade Koncar, Tvarnica kotlova iz Zagreba, SGP Gradia iz Ljubljane. Projekt iz Kranja in še druga manjša podjetja.

Pred kolektivom jeseniške Železarne je torej izredno težka in pomembna naloga, ker bo potrebno za detaljno pripravo gradnje, za kontrolo izvajanja del, pripravo dokumentacije itd. oddvojiti od proizvodnje najpogostejše strokovnjake. Vzporedno pa bo potrebno proizvajati s povečanim tempom da bodo ustvarili finančne pogoje za sodelovanje v investicijah za osnovna sredstva, kakor tudi za stanovanjsko in komunarno gradnjo na Jesenicah. M. Zivkevič

NAŠ RAZGOVOR

Kar v Kranju bi radi ostali
TAKO SO REKLI VOJAKI, KO SO SI OGLEDALI NEKATERA PODJETJA IN SE SEZNANILI Z ŽIVLJENJEM V TEH KOLEKTIVIH

V okviru številnih prireditev pred Dnevom Jugoslovanske ljudske armade oziroma pred letošnjimi jubilejnimi proslavami 20-letnice njenega rojstva so pripadniki kranjskega garnizona obiskali tudi nekatera podjetja. Tako so bili v tovarni Tiskarstva, v Iskrji, v Planiki in v nekaterih drugih podjetjih.

«Kaj pravijo vojaki o teh obiskih?» Tako smo pobrali enega izmed udeležencev Branimirja Martinovića.

«Ta oblika povezave vojakov z okolico ni nova. Že več let, kot je povedal Martinović, organizirajo za vsak letnik take poučne ekokurzije v podjetja. To je v sklopu celotnega programa o seznanjanju vojakov z gospodarskim, družbenim in političnim življenjem dežele in še posebno določenega kraja, kjer ti fantje služijo svoj vojaški rok. Tudi vojakji kranjskega garnizona so imeli mnoga predavanja in pogovore o teh stvareh. Zlasti ob nekaterih ukrepih, kot je bila sprostitve cen tobacnih izdelkov, pomenitev nekaterih vrst tekatilnega blaga in podobno, vse to je omogočilo, da so bile razprave o našem ekonomskem razvoju še bolj živahne, razumljive in poučne.

«Prav tako predavanja in razprave v vojskah,» je dejal Martinović, «pa so tudi omogočile, da smo kot obiskovalci po teh podjetjih lažje razumeli določene stvari, da smo ob koncu odločeno po proizvodnih oddelkih v razgovorih s predstavljatelji sameupravnih organov lahko spraševali o najvažnejših problemih.»

«Kakšen je splošni vtis iz teh obiskov?»

«Zelo dober. Med vojaki je zdaj veliko govora o tem. Tisti, ki niso bili zaveri, se čutiljo prisadete in sprašujejo, kdaj bodo še podobne ekokurzije. Toča to je omejeno, prvič, ker bi množični in pogosti obiski ovirali proizvodnjo v teh podjetjih, drugič pa, ker imamo tudi v vojskah svoje obveznosti in naloge.»

«Kakoh pa vam je bila vseč organizacija proizvodnje, dela in življenje v naših podjetjih?»

«Zelo smo bili presenečeni. Mnogi udeleženci so rekli, da bi radi ostali kar v Kranju, kadar odslužijo kadrovski rok. Nasploh so ugotovljali, da je v tovarnah lepe. Mnogi so iz takih krajev, kjer ni industrije. Prvič so videli avtomatske stroje in industrijsko proizvodnjo. Zašto so jim bili ti obiski posebno doživljati in sedaj mnogi govorijo o tem.» K. Makuc

KDO IMA PREDNOST?
(Nadaljevanje z 2. str.)

«Ejo tudi prevozi ljudi s tovarnjaki. Včasih so potniki na teh vozilih čisto nezavarovani. Godno gospodarstvo Bled je pri nekem prevozu ljudi s tovarnjakom pred časom zabeležilo celo smrtni primer.»

«Na vrsto je prišel tudi alkohol, ki se mu mnogi vozniki kljub vsem posledicam, kar ne morejo odreči. Tudi temu pojavu posvečajo vodstva avtoparka še vedno premalo skrbi. Zaradi gospodarskih koristi pozabljajo celo na ljudi.» - S. S.

Predavanja ob Tednu tiska

Ponedeljek, 18. decembra, ob 19. uri: Knjižničarstvo v Angliji in pri nas. Predaval bo Jaro Dolar iz Ljubljane - Kadilnica delavskega doma

Sreda, 20. decembra, ob 19. uri: Kako nastane časopis. Predaval bo novinar Dušan Vrtovec - Sejna dvorana OLO Kranj

Petek, 22. decembra, ob 19. uri: Ivo Andrič - Nobelov nagajeneč. Predaval bo prof. dr. Emil Stampar iz Ljubljane - Sejna dvorana OLO Kranj

Sobota, 23. decembra, ob 19. uri: Pavlihov večer humorja in satire. Sodelujejo novinarji Pavlihe in Ježek - Prešernovo gledališče Kranj

Nedelja, 24. decembra, ob 10. uri: Pionirsko srečanje s slovenskimi pisatelji. Sodelovala bosta France Bevk in Tone Seliskar ter drugi. - Avla osemletke France Prešeren v Kranju

Ustav Werner Richter

POBORAŽENI

«Eden izmed novih,» je dejal Grundmann.

«Najbrž kak propagandni govornik,» je zašepetal Grundmann.

Podčastnik je skočil na mizo.

Podčastnik je dvignil roko, kakor agitatorji. Počem je pričel govoriti z močnim glasom:

«Zmagali bomo,» je dejal, «o tem ni dvoma. Zid je bodo izgubili vojno.»

Po dvoran se je razlegel vihar odobravanja. Potem je govoril o fuhrerjevi železni volji, evropski trdnjavi in o borbi proti židovskemu vplivu.

«Bedaki!» je zašepetal Guehler.

«Toda tudi v naših lastnih vrstah moramo ustvariti red!» je dejal govornik. «Kaže, da se je tudi tukaj, v taborišču, omajala disciplina. Tudi tukaj so neverneži in ljudje, ki počenajajo zmedo, temni elementi, ki jih je treba uničiti. Proti njim se je treba boriti z vsemi sredstvi. Prijatelji, ne smete dovoliti, da bi takšni elementi omajali vaše zaupanje v končno zmago. Uničujte jih, kjerkoli jih srečate.»

Po dvoran se spet začelo odobravanje. Nekateri so udarjali z nogami ob tla. Vpili so «bravo». Grundmann in Guehler sta se spogledala. Ničesar nista dejala. Molče sta zrla v krožnike.

«V taborišču so podčastniki in naredniki,» je nadaljeval podčastnik, «ki bi radi delali pri Američanib. To je vojaška služba za suveranika. To je odkrita izdaja. Toda imenovali jih bomo in kazen jim ne bo ubila.»

«No, kaj sem dejal?» je zašepetal Grundmann. Buchwald je bled sedel na svojem prostoru in drgal z nožem v špranjo na mizi. Podčastnik je vpil:

«Našemu fuhrerju in vrhovnemu poveljniku Adolfu Hitlerju trikratni sieg-heil!»

Vsi so planili izza miz in vpili: «Heil!»

Potem so zapeli Horst-Wesslevo pesem. Pelj so z dvignjenimi rokami.

Guehler je stiskal ustnice, vendar pa z dvignjeno roko molče stal med njimi.

Vrnili so se v barako. Guehler je na svoji postelji našel upravnika izobraževalnih tečajev, majhnega, debelušastega profesorja.

«Kakal sem nate,» je dejal.

«Name?» je dejal Guehler.

«Da,» je odvrnil. «Predavatelj za književnost in zgodovino bodo premestili v drugo taborišče. Hotel sem te vprašati, če bi prevzel pouk obeh predmetov.»

«Jaz?»

«Da, predvsem književnost. Povprašal sem, kdo izmed vas pozna to zadevo. Ti jo najbrž znaš. Vem, kaj si delal pred tem. Marsikaj sem slišal o tebi z druge strani.»

Guehler je gledal nizkega, debelega moža, za čigar naočniki sta počivali dve močni, modri očesi. Potem je počasi dejal:

«Toda jaz nisem nacionalist.»

«Vem,» je dejal profesor. «Vem. Nemško-nacionalni si, slišal sem o tem.»

«Nemško-nacionalen?» je vprašal Guehler in se nasmehnil.

Nizki možak se je sklonil k njegovemu ušesu in zašepetal:

«Zaupno ti povem, tudi jaz sem.»

«Tako,» je dejal Guehler, «tako?»

«Toda prosim,» je zašepetal oni, «strogo zaupno, prosim, strogo zaupno.»

«Toda jaz ne bom bral Nibelungov. Pa Hermanovcra bodj tudi ne.»

«Hvala bogu, hvala bogu, slednjič kaj novega.»

Dva dni zatem je imel Guehler prvo predavanje iz književnosti. V prvi vrsti je sedel deset narednikov, ki so ga radovedno opazovali. Guehler je govoril o medsebojni povezanosti posameznih nacionalnih književnosti. Za naredniki sta sedela Grundmann in Buchwald. Sedela sta in se mu smehljala. Tu in tam sta zavpila «imenitno» in razbijala z nogami.

Naredniki so ga gledali, ne da bi razumeli. Niti besede niso razumeli. Med odmorom so odšli, ne da bi se vrnili.

«Dovolj imajo,» je dejal Grundmann.

Ostali so le štirje poslušalci in Guehler je govoril praznim klopotem.

Naslednjega jutra sta se Buchwald in Grundmann odselila iz barake. Vrgla sta vreči prek ramena, vzela odejo pod pazduho in odkorakala v drugi bataljon.

Taborišče se je opajalo z zmago. Po barakah so se širile vedno nove vesti o tajnem orožju. Vesti so bile vsak dan grozoknejše.

«Cez nekaj tednov bo vse gotovo,» so pripovedovali. «Nemške čete bodo vkorakale v New York.»

Tedni so minevali. Nebo je še vedno stekleno sinje viselo nad barakami. Zvečer so sedeli pred kamnolom in pili ceca-colo.

V daljavi so slišali zamolžo, zategnjeno piskanje velikih lokomotiv pacifiške železnice. Guehler je predaval. Naredniki so ga zapustili, toda dobil je nove učence in prijatelje. Cital je Heinca in dobival iz taborišča grozljiva pisma.

«V Nemčiji te čakajo vesalji!»

Nekoga večera je prišel v barako Boehmer. Bil je dolg in sluhlat ter je med govorjenjem kričal z rokami. Guehler ga je opazil, kako je tih in molče poslušal njegova predavanja. Sedel je k njemu na posteljo.

«Po taborišču pripovedujejo,» je pričel, «da je taboriščna tajna policija zabeležila vsakogar, ki obiskuje tvoja predavanja. Po vrnitvi v Nemčijo bodo vse prijavili.»

«Tudi jaz sem slišal,» je dejal Guehler.

«In kaj boš storil?»

«Nič. Kaj neki naj storim?»

«Precej ljudi poznam v taborišču,» je nadaljeval. Boehmer, «ki niso nacisti. Poznajo se. Pridržitli se jim morajo.»

«Da,» je dejal Guehler.

«Pokušajti moramo, da bi taborišče pridobili na svojo stran. Počas in sistematično.»

«Tudi jaz menim tako,» je dejal Guehler.

«V taborišču so Avstrijci, ki hočejo ed ted. Spoznati jih morajo. Nasprotujejo vsem, ki jih širi taboriščna tajna policija.»

«In kje jih lahko spoznam?»

«Prihodnje dni te bom odvedel k njim,» je dejal Boehmer.

Odšla sta iz barake. Dolga, široka cesta, ki je peljala okrog taborišča ob ženi ograji je bila suha in prašna. Boehmer in Guehler sta se tiho pogovarjala. Kadar je bil kdo v bližini, sta umolknila. Naslednjega dne so bile nekatere barake prazne. Buschmann je dejal:

«Nooj pridejo novi.»

«Od kod?» je vprašal Guehler.

Zvečer je pred vrati stalo približno tisoč novih ujetnikov. V četrdesetih se stali onkraj žitne ograje in na pol obkrožili taborišče. V barako je prišel Grundmann.

«Hej, ti si iz Normandije.»

«Iz Normandije?» je vprašal Guehler.

«Vsi so novinci, šele tri do štiri tedne so v ujetništvu.»

Odšli so proti velikemu taboriščnemu vhodu. Z vseh strani so tekli ujetniki proti vratom. Nagneč so se ob bodeči želi.

«Od kod prihajate?» so vpili.

«Iz Normandije.»

«Nemogoče, neumomni govornik! Iz katerega taborišča ste?»

«Ste gluhi? Iz Normandije prihajamo!»

«Salite sel-»

Najvišja naslova za Kranjčana Terana in Cadeževo

KRANJ, 16. decembra — V telovadnici Tekstilne šole je bilo večeraj in danes 15. republiško seniorsko prvenstvo v namiznem tenisu za posameznike in dvojice. V 6 disciplinah je nastopilo preko 100 tekmovalcev iz 12 klubov. Najštevilnejše sta bila zastopana domači Triglav in ljubljanski Odred.

Z izjemo Mariborčana Graniča so vsi lanske prvaki branili naslove, vendar precej neuspešno. Le Teranu je uspelo ponoviti lanske uspehe, ostali prvaki pa so odšli poraženi od mix. Sploh so za letošnje prvenstvo značilna precejšnja presenečenja.

Pri moških je Grintal že v šestnajstini finala premagal ljubljansko Zalko, Tomca je v osmini finala odpravil Jeseničan Kavčič s 3 : 1. Godina pa Tomažiča v dvojboju za vsop med prve 4. Presenetil je mladi Frelih II, ki je tokrat prekinil serijo porazov proti Vecku, nato pa premagal še Kavčiča in se skupaj z Godino, Teranom in Kernom plasiral v finale. Tu je Teran brez večjih težav odpravil vse 3 nasprotnike in ponovno osvojil najvišji naslov.

V ženski konkurenci so se v finale sicer po pričakovanju plasirale najboljše 4: Plut, Pirc in Cadež. V zaključnih dvobojih pa

je najbolje zaigrala Kranjčanka Cadeževa in presenetljivo, vendar zaslužno osvojila naslov republiške prvakinje. Plutova je bila šele 4. lanske prvakinje Petračeva pa 3.

V B konkurenci članov so zaigrali v finalu 3 štirjani in Kranjčan Marušič. Prepričljivo je zmagal Grintal, ki se je uveljavil v močnejši konkurenci, kjer ga je izločil šele Teran.

V finalu dvojice sta od lanskih prvakov sodelovala le Teran in Tomc. Petračeva in Vavčeva v ženskih parih sta morali že v četrtini finala priznati premoč Cadeževe in Krajerjeve, Pirčeva in Vecka pa sta v polfinalu premagala Cadeževa in Frelih.

Organizator letošnjega prvenstva NTK Triglav zasuži za brezhibno izvedbo tekmovanja vso pohvalo.

REZULTATI:
Moški A: finale — Teran (T) : Godina (O) 3 : 1, Teran : Kern (L)

3 : 1, Teran : Frelih II (T) 3 : 1, Kern : Frelih II 3 : 1, Kern : Godina 3 : 0, Frelih II : Godina 3 : 1, vrstni red: Teran, Kern, Frelih II, Godina, Grintal (I), Tomažič (L), Kavčič (J), Kovačič (T).

Moški B: finale — Grintal (I) : Sazanov (I) 2 : 1, Grintal : Marušič (T) 2 : 0, Grintal : Petročnik (I) 2 : 0, Sazanov : Marušič 2 : 0, Sazanov : Petročnik 2 : 0, Marušič : Petročnik 2 : 0, vrstni red: Grintal, Sazanov, Marušič, Petročnik, Kostanjšek (L), Janškovec (T), Frelih I (M), Kovačič (T).

Zenske: finale — Cadež : Petrač (F) 3 : 1, Cadež : Plut (T) 3 : 1, Pirc : Petrač 3 : 1, Pirc : Plut

3 : 2; vrstni red: Cadež, Pirc, Petrač, Plut, Krajer (F), Knap (T), Kotalj (I), Vavče (F).

Moški pari: polfinale: Teran-Tomc : Grabner-Jamšek 3 : 2, Godina-Pirc : Kern-Zajc 3 : 2; finale: Teran-Tomc : Godina-Pirc 2 : 0; ženski pari: polfinale: Plut-Knap : Pirc-Horvat 3 : 0, Cadež-Krajer : Vavče-Petrač 3 : 0; finale: Cadež-Krajer : Plut-Knap 2 : 1; mešani pari: polfinale: Plut-Teran : Vavče-Jamšek 2 : 1, Cadež-Frelh II : Pirc-Vecko 2 : 0; finale: Plut-Teran : Cadež-Frelh II 2 : 0.

L. Stružnik

CANKARJEVCI

Približevanje dolge kolone kamionov po dolini so začutili tudi vaščani. Dolga kača avtomobilov je bila raztegnjena od Dolenje vasi do Češnjice in brnelo je vso noč. Zato so bili domačini spodaj v dolini, še bolj pa v Dražgošah, zaskrbljeni za svojo usodo in usodo cankarjevcev!

Nemški štab se je začasnó nastanil v gostilni »Ratitovec« v Češnjici, kjer jih je bila kmalu polna vsa hiša in vsa vas.

Ljudje so našli več sto kamionov z vojaštvom! Dražgošani so to jutro vstali še prej kot običajno. Andrejčkov Janez, takrat šestnajstletni fantič, pravi o tem jutru:

»Še temno je bilo, ko je pritekkel k nam prijatelj Rudi Potočnik z novico, da je pod nami slišati in videti vse polno kamionov. Pogledal sem skozi okno. Z lahkoto sem opazil premikajoče se luči, ki so se nam približevale.

Vsi smo bili takoj pokonci! Starejši ljudje so se bali in se zaskrbljeno spraševali, kaj bo iz tega, nas mlajše pa je bolj zanimal boj, ki se je zanesljivo obetal!

Za hišo sem potem srečal vodnika Pečnika, oboroženega z brzostrelko, ki je vodil za seboj kolono partizanov. Vsakemu je pokazal, kje naj bo, kako naj se obnaša tam na položaju in se potem še prepričal, če je dober pregled navzdol...

V našo hišo je prišla Dacarjeva trojka z mitraljezom, ki pa še dolgo ni zaropotala. Najbolj sem bil radeveden, kako bo delovala. Postavili so jo kar na mizo, da sem si jo lahko dobro ogledal...

Robnikov vod, ki je bil tudi v sestavi Druge čete, je zasedel položaje severozahodno od Dražgoš. Obrambna črta je tako potekala od strme Jelovice do poti, ki pelje iz grape proti Rudnem in po kateri pride tudi h kmetu Novaku odstran globeli. Potem je ta črta tekla po poti vse do prvih hiš. Vodnik Robnik je kar na smučeh obiskoval položaje. Njegovo smučarsko znanje mu je zdaj zelo koristilo.

Mitraljez so namestili za vsak primer tudi v cerkveni zvonik, od koder je bilo moč obvladovati vso bližnjo okolico.

In tako je bila zdaj Prva — jeseniška četa — potaknjena predvsem na področju vasi Na pečeh. Tam je bila tudi bataljonska rezerva, ki jo je predstavljalo od 15 do 20 borcev in se je zadrževala v Hkavševem hlevu, da je bila tako čimbližje štaba.

Pomemben položaj je bil tudi ob stebrišču žičnice, ki je bila med zgornjo in spodnjo vasjo. Tam je bila postavljena mitraljezka trojka Vinka Žaklja. Od tam je bila široka možnost dejstvomanja, vendar so bili oni močno izpostavljeni sovražnikovemu ognju. Zlasti topniškemu!

Na Jelenščah, na levem krilu in na najvišji točki te fronte, pa je bil razporejen Bičkov vod, kjer sta bila v začetku mitraljezca vodnikov brat Henrik in Maks Krmelj. Skale Jelence nad njimi zaradi megle še niso videli in tudi če bi jo, zaradi visokega snega tja gor zaenkrat ne bi gazili. Ves vod je pričakoval Nemce iz jamniške in selške strani...

Pod Bičkovimi položaji, na razpotju pri križu, je bila potaknjena Iljeva deseterina, v kateri so bili v glavnem Skofjelčani in je predstavljala nekakšno predstražo. Njena naloga je bila preprečiti prodiranje kolon od Sv. Jere. Tik pod njimi je bila strma, skoraj neprehodna grapa. Tja je poveljstvo razporedilo deseterino iz dveh razlogov: zaradi sledov zjutraj vračajoče se Mlakarjeve patrolje, in pa zaradi oblike terena. Kdor bi poskušal priti v Dražgoše, bi to poskusil verjetno najprej s te strani, pri čemer ne bi potreboval večjih sil.

S SKUPŠČINE SMUČARSKEGA KLUBA TRIGLAV

Naibolj razveselivo pri tekačih

Redna letna skupščina smučarjev kranjskega Triglava je bila tako dobro obiskana, kot verjetno doslej ni bila nobena. Iz posameznih poročil, ki so bila zelo dobro pripravljena, smo ugotovili, da je ta smučarski kolektiv v minulih poslovnih dobi kljub finančnim težavam dosegel zavidljive uspehe. V klubu je danes lepo število državnih reprezentantov in reprezentantk, ki ne dosega samo lepih uspehov v domovini, ampak glede na možnosti tudi na tujih terenih izven naših meja.

V minulih sezonah so bili nedvomno najbolj prizadevani tekači, ki pod vodstvom Gašperja Kordeža dosegajo že lepe uspehe. Zelo marljivo pa so se pripravljali tudi na letošnjo sezono in uspehi zaradi prizadevanosti prav gotovo ne bodo izostali. Alpski tekmovalci bi z malo več resnosti lahko dosegli več, kot so. Res, da so Sumi, Jamnik, Rakovič,

Rutarjeva, Ankeletova in Zupančičeva dosegli nekaj lepih uspehov, vendar pa ne moremo biti zadovoljni z naraščanjem. Največji problem v klubu so bili skakalci. Skakalni šport je zaradi različnih vzrokov v zadnjih letih skoraj popolnoma zamrl, čeprav je za to disciplino ogromno zanimanje med mladino. Klubu je uspelo pridobiti sedaj nekaj

mladih moči, ki so se že na letošnjem republiškem prvenstvu v Velenju odlično uveljavili, saj so se vsi Kranjčani plasirali med desetorico. Torej imamo v Kranju tudi odlični skakalni naraščaj, le več pozornosti bi bilo treba posvetiti tej disciplini v klubu.

Zborovalci so igrali Smučarsko zvezo Jugoslavije, ki se je pokazala v zelo slabi luči ob nesrečni znanega kranjskega tekmovalca Janeza Jenka (januarja v Franciji). Vse stroške prevoza iz bolnišnice v Francijo v domovino, ki so znašali preko 200.000 dinarjev, je moral kriti SK Triglav, čeprav je zastopal na tekmovanju Smučarsko zvezo Jugoslavije.

Hkrati pa smo slišali tudi nerazveselivo novico, da v letošnji sezoni ne bo delovala na Kravcu vlečnica zaradi določenih tehničnih ovir in bodo tako prikrajšani ne samo tekmovalci, ampak tudi drugi številni smučarji. — Za predsednika kluba je bil ponovno izvoljen Franc Medja. — J. J.

Vreme

Se naprej mrzlo vreme s snegom do nižin. Med 22. in 24. decembrom bodo spet padavine in potem bo postalo posopno topleje.

Prva smučarska tekma v letošnji sezoni na Gorenjskem

Tekači so odprli sezono

PRVI ZMAGOVALCI: G. KORDEŽ, BAVCE, KRPAC, REKARJEVA IN F. TOLARJEVA

Planica, 17. dec. — Po nekaj dnevnem skupnem igranju so danes tekači tudi uradno odprli novo sezono na smučeh in so tako prvi od naših smučarjev priredili tekmo zares ter si preverili moči in uveljavili, da so kar dobro pripravljeni.

Nastopilo je blizu 50 tekmovalcev in tekmovalk iz Kranja, Ljubljane, Raven, Gorij, Bohinja, Mojstrane, Ihan, Zirovnice, Planje in drugod. Froga, ki ni bila preveč teška, je vodila od »Mojstran« v dolino Planje do 80-metrsk skakalnice in nazaj mimo železniške postaje k cilju pri »Mojstran« — Snežne razmere so bile ugodne za nastopajoče.

Na štartu je bila domala vsa naša tekaška elita, le v članski konkurenci sta manjkala Roman Seljak in Cveto Pavčič. Kot je bilo pričakovati, je v današnji uvodni tekmi z velikim naskokom zmagal G. Kordež in tako dokazal, da bo v letošnji sezoni igral vidno vlogo, saj se že dolgo ni tako intenzivno pripravil za novo sezono, kot prav letos. Njegova vztrajnost pri treningu v predsezoni in sedaj na snegu se bo gotovo bogato obrestovala. Pa tudi njegovi učenci in učence so se dobro uveljavile, še posebej pa sestri Tolarjevi, ki sta zasedli prvo in drugo mesto s precejšnjo prednostjo in pustile za sabo vrsto tekmovalk, med drugim tudi državno prvakinjo Grintalovo iz Ljubljane, ki je bila šele peta. —

Pri mladincih so imeli največ uspeha tekmovalci iz Gorij in Raven.

Zmagovalec današnje uvodne tekmee Kranjčan Gašper Kordež nam je po tekmi dejal: »Z današnjim uspehom sem seveda zadovoljen, pa tudi z ostalimi kranjskimi tekmovalkami in tekmovalci. Sedaj se bomo vsi najboljši preselili na Pokljuko, kjer se bomo pripravljali skupno še 10 dni za bližnje mednarodne nastope in še posebej za prvo domačo mednarodno prireditelvo prvo nedeljo v januarju v Bohinju. Zadnje nedelje v letošnjem letu pa bo še ena pregledna tekma vseh tekačev.

Rezultati — člani (15 tekmovalcev na 8 km): 1. G. Kordež (Tr.) 29:10, 2. Hlebjanja (Mojstr.) 29:26; 3. J. Pavčič (E) 30:04, 4. Lakota (M) 30:08, 5. Peternel (E) 31:25, 6. Reš (E), 7. Gregorič (Bohinj), 8. Brezovšek (E), 9. Polajnar (Tr.), 10. Munih (E); Starejši mladinci (15 tekmovalcev na 8 km): 1. Bavče (F) 30:17, 2. Kalan (Gorje) 30:30, 3. Kobilica (G) 30:30, 4. Tišov (Bohinj) 31:54, 5. Lavričar (Moj.) 32:09, 6. Praprotnik (Tr) 32:23; — mlajši mladinci (15 tekmovalcev na 4 km): 1. Krpac 15:38, 2. Kranjčan 17:03, 3. Marjon (vsil Fužinar) 17:07, 4. Kajžar (Pl.) 17:49, 5. Majcen (Ihan) 17:51, 6. Bešter (Tr.) 17:56; — članice: 1. Rekar (Mojstrana) 17:116; — mladinke: 1. I. Tolar 20:05, 2. M. Tolar (obe Tr.), 3. Pšenica (Mojstr.) 20:30 itd.

Atleti so zborovali

Kranj, 16. dec. — Atletski klub Triglav je imel danes v Delavskem domu redni letni občni zbor, ki so se ga poleg številnih članov kluba udeležili zastopnik Atletske zveze Slovenije Evgen Bergant, predsednik obč. športne zveze tov. Skrt, predsednik SD Triglav ing. Eržen ter zastopnik Okraj. atletskega odbora profesor Ažman.

Uspehi, ki so jih dosegli kranjski atleti v letošnjem jubilejnem 5. letu obstoja, so bili največji dosej. Posamezniki so osvojili naslove republiških in državnih prvakov v mladinski konkurenci, v ekipnem tekmovanju pa so v seniorskem B programu zmagali v republiškem finalu. Vse to paso dosegli kljub zelo težki situaciji. V letošnjem letu so namreč ostali brez lastnih atletskih naprav zaradi zazidave starega igrišča.

Na občnem zboru so med drugim sklenili, da se bodo še tesneje povezali s šolami, predvsem osnovnimi, kjer atletika dejavnost še ni toliko razvita. Že v zimskem času bodo slišali preko Občinske zveze za telesno kulturo organizirati posvet s telovadnimi učitelji in jih zainteresirati za to osnovno panoo telesnovzgojne dejavnosti. — L. S.

PRVA ZVVI

Kranj, 17. decembra — (B. F.) — Danes dopoldne je bilo na tukajšnjem štiritezskem keglišču KK »Triglav« končano tekmovanje v počastitev dneva JLA, na katerem so sodelovale ekipe ZB, ZVVI, ZROP in pripadnikov JLA iz kranjske občine. Tekmovanje v borbenih igrah je bilo nadvse zanimivo, saj do zadnjega lučaja ni bilo moč napovedati kdo bo zmagovalec.

Rezultati: ZVVI 762, ZB 758, ZROP 731 in JLA 643.

Streljanje

MED POSAMEZNIKI NAJBOLJSI VINKO FRELIH

Kranj, 17. dec. — Danes je bilo v dvorani »Bratstva in enotnosti« prijeteljko strelsko tekmovanje med 10-članskim ekipama »Bratstva in enotnosti« in ekipo »Slavca Iva-Jokla«.

Zmagala je strel. ekipa »Bratstva in enotnosti« z rezultatom 1578 proti 1262 krogi. Med posamezniki je bil najboljši Vinko Frelih s 182 krogi pred Tonetom Presterjem 175 krogi in Sušteršičem s 164 krogi. — B.

? Kje bomo kupili novoletna darila?

V KRANJU OD 25. DO 30. DECEMBRA 1961
V PROSTORIH DELAVSKEGA DOMA (nasproti poslopja OLO)

V PAVILJONIH „NOVOLETNEGA SEJMA“
NA JESENICAH OD 26. DO 30. DECEMBRA 1961
V PROSTORIH METALURŠKE ŠOLE (za restavracijo „Kazina“)

GLAS v jubilejnem letu

GLAS je najbolj bran časopis na Gorenjskem

Z novim letom bo začel GLAS izdajati GLASOVO PANORAMO vsak ponedeljek. V PANORAMI so objavljene zanimivosti iz vsega sveta, krajše reportaže, črtice in humoreske, sestavki iz znanosti in tehnike; za pionirje prinaša PANORAMA Mlado rast, za ljubitelje filma pa sestavke o filmih, filmskih zvrsteh, igralcih itd.; v PANORAMI NAJDETE šale in drobne slikanice.

GLAS pripravlja za jubilejno petnajsto leto izhajanja doslej največje nagradno žrebanje

Nagrade bomo objavili v eni izmed prihodnjih števil. V nagradnem žrebanju ima pravico sodelovati vsak naročnik, ki plača vsaj polletno naročnino.

Hkrati pripravljamo lepe nagrade za najbolj uspešne zbiralce naročnikov.

Vsi naročniki so zavarovani.

(ato so že sedaj naročite na GLAS, da ne bo prepozno

V nedeljo tekma na 80 m skakalnici

Planica, 17. decembra — Naši najboljši skakalci, ki so zbrani na treningu v Planici so se danes prvič poglali tudi čez 80-metrsko skakalnico, vendar so trening morali kmalu prekiniti, ker je začel pihati premočan veter. Vsi naši najboljši bodo ostali v Planici še do nedelje, 24. decembra, ko bo na 80-metrski skakalnici prva pregledna tekma deveterice najboljših članov za bližnje mednarodne nastope. Hkrati pa bo v nedeljo padla tudi zadnja beseda, kdo bo odšel na znano novoletno tradicionalno turnejo po Avstriji in Nemčiji.

Danes se je tu začel zvezni trening za mladince. Snežne razmere so v Planiki dolini ugodne in tako dopuščajo kar solidne priprave naših izbranec, ki se vneto pripravljajo za težke preizkušnje v novi sezoni. Ves pretekli teden so trenirali pod vodstvom zveznega trenerja Lojzeta Gorjanca na 50-metrski skakalnici. — J. Javornik